

בבעיית השותלת לב

הבעיות הקשורות לנושא זה שנידונו במאמר הן:

א. האם מותר לבצע את נתוח ההשתלה - מכיון שמזמן הוצאת הלב החולה עד לקליטת הלב החדש החולה מאבד את חוקת החיים?
קיימת מחלוקת בין החכם צבי לבין הכרתי-ופלתי בענין עוף שלא נמצא לבו - אם יכול להיות מצב כזה והעוף טרפה או שמצב כזה לא קיים.
החכם צבי (סימנים ע"ד - ע"ז) סבור שמצב כזה לא ייתכן, ואם ניטל הלב יש לבעל-החיים דין של מת ממש על כל המשתמע מכך, ואם משתמשים במכשירים שונים להחייאה - לדעתו זה רק בגדר פרכוס ולא חיים.

לדעת הכרתי ופלתי (סימן מ' אות ה') יש אפשרות שהעוף יתקיים ללא לב, כי יש איבר אחר המקבל את תפקיד הלב ומזרים דם, אולם גם לדעתו ללא לב - וללא איבר כזה - אין אפשרות חיים. לעומתם סובר בעל שאלות ותשובות שואל ומשיב (מהדורא תניינא סי' ק"ח) שאפשר להתקיים מעט זמן ללא לב, וכן סבורים אחרונים אחרים. לכן יוצא, לפי דעתם, שבמשך הזמן מעקירת הלב החולה עד להשתלת הלב הבריא יכול להיות קצת, מכיון שלא בלב בלבד תלויה החיות. לדעת המחבר יש להגדיר מצב ביניים זה כך: מחזקת חיים יצא ולכלל מיתה לא בא עדיין.

ב. האם מותר לחלל שבת עבור חולה שבצעו אצלו השתלת לב?
בודאי מותר לחלל עליו השבת וראיותיו הם ממסכת ערכין דף ז' עמוד ב' וברמב"ם הלכות שבת פרק ב' הלכה ט"ז שכתב: "ספק נפשות דוחה שבת ואפילו לזה שאין חזקתו חי".

ג. מסקנה - לפי המצב כיום בודאי שאסור לעשות נתוח כזה ועוברים בכך ממש על איסור רציחה. אם ימציאו לב מלאכותי, אזי יהא צורך לדון על כל מקרה לגופו, אם מצבו מצריך נתוח כזה או לאו.

(הרב מנחם כשר
נועם, כרך י"ג עמ' י-כ).